

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

ЛИСТ ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ПО ПОДНЕ

ПРЕТПЛАТА ИЗНОС: Месечно 3 драхми, тромесечно 9 драхми, годишње 36 драхми.

РУКОНИСИ СЕ НЕ ВРАЋАЈУ

Стан уредништва: улица Краља Петра бр. 70.

БРОЈ 10 лепта

Уређује ОДБОР

БРОЈ 10 лепта

ЧЕСТИТКЕ О НОВОЈ ГОДИНИ

Господину Пашићу Председнику Министарског Савета

Солун.

Благодарим Вама и Вашим друговима на честитци и лепим жељама и верујем да ће нам вечна Божја Правда ускорити ослобођење и увећање Србије и да ћемо се у њој сви здраво састати.

Петар.

Његовом Величанству Петру Првом Краљу Србије

У име својих другова и своје молим Ваше Величанство, да прими наше најсрдачније честитање Нове 1918. Године са нашом жељом и молбом Богу, да Вам подари добро здравље и дуг живот, како би ускоро доживели да видите плодове Ваших напора и мука: ослобођењу и увеличану Србију.

Пашић.

Господину Пашићу

Солун.

Молим Ваше Превасходство да прими моје срдачне жеље за Нову Годину и да верује да је овом приликом једна од мојих најдражих жеља та да видим Вашу љубљену Отаџбину, пријатељицу и савезницу Грчке, да у своме окриљу уједини по исходу овога рата сву децу Велике Југословенске фамилије.

Венизелос.

Његовом Превасходству Господину Венизелосу Председнику Министарског Савета

Атина.

Хитам, Превасходство, да Вам поднесем у име Краљевске Владе, као и у своје, наше најлепше жеље за Нову Годину.

Користим се овом приликом да Вам изразим своју најчвршћу веру да ће нам Нова Година донети коначну победу оних великих начела Права, Слободе и Једнакости међу свима народима, за која су начела Грчка и Србија, пријатељице и савезнице, увек биле готове да поднесу највећа искушења.

Пашић.

Његовом Превасходству Господину Пашићу

Солун.

Благодарим Вам, Превасходство, на лепим жељама приликом Нове Године и хитам да Вам упутим у име Јелинске Владе моје најсрдачније жеље за потпуно напостављање Ваше славом овећане земље. Користим се овом приликом да још један пут истакнем моју апсолутну веру у крајњу победу.

Венизелос.

Његовом Превасходству Господину Пашићу

Солун.

Приликом Нове Године молим Ваше Превасходство да прими уз моје личне и искрене жеље Јелинске Владе за напредак и увећање Јуначке Србије, пријатељице и савезнице Грчке.

Политис,

Министар Иностранних Дела.

Његовом Превасходству Господину Политису Министру Иностранних Дела

Атина.

Молим Вас, Превасходство, да прими моју захвалност на жељама које сте ми изволели упутити приликом Нове Године.

Сматрам за своју дужност да Вас уверим да и Краљевска Влада Србије гаји исто толико срдачних жеља за напредак и величину Грчке, пријатељице и савезнице.

Пашић.

Генерал Анрис, Командант Француске Источне Војске.

Његовом Превасходству Господину Пашићу, Председнику Министарског Савета Србије.

Приликом српске Нове Године молим Ваше Превасходство да изволи примити најсрдачније жеље Француске Источне Војске, као и моје личне.

Господину Генералу Анрису Команданту Француске Источне Војске

Председник Министарског Савета и Министар Иностранних Дела Србије веома је захвалан Француској Источној Војсци и њеном шефу на жељама које су му изволели упутити приликом Нове Године.

Господину Пашићу, Председнику Министарског Савета

Крф.

Високо ценећи мирољубиве напоре Краљевске Српске Владе, Црногорски Одбор у име свију црно-

горских организација за уједињење моли Вас, Господине Председниче, да изволите са Краљевском Владом примити о Новој Години најбоље жеље за што скорији триумф наше народне мисли. Нека 1918. година срећно приведе крају велико дело српског ослобођења и уједињења и нека награди наше нараштаје срећом мирног живота у Краљевини Срба, Хрвата и Словенаца.

Председник, Андрија Радовић.

Господину Радовићу, Председнику Црногорског Одбора за Народно Уједињење

Париз.

У име својих другова у кабинету и своје лично благодарим Вама и одбору на лепим српским жељама за Нову Годину.

Као и Ви тако и ја верујем да ће 1918. година донети триумф велике идеје на којој сви радимо.

Пашић.

Председнику и Члановима Југословенског Већа у Америци

Вашиington.

Председништву и члановима Југословенског Већа најсрдачнија хвала на лепим и патриотским жељама за Нову Годину. Краљевска Влада дели потпуно наде Већа, да ће нам 1918. година донети триумф велике и свете ствари, за коју је наш троимени народ поднео толико жртава и готов је, да их још поднесе.

Пашић.

ПРОВИДНИ МАНЕВРИ Бугарска «опозиција» и «цар» Фердинанд

У бугарском Сабрању одиграла се ових дана једна врло занимљива сцена. Опозиција, која је до јуче певала славопојке Радославову, окренула се сада листом противу њега. Зашто? Није ту по среди разлика у начелним погледима спољне или у схватању унутрашње политике, нити ту може бити речи о каквој парламентарној повреди. Бугарски парламентаризам је познат! Странака, која је имала два посланика у парламенту, оборила је преко ноћ онога, који је уз се имао цело Сабрање, и присвојила је сву државну власт. Сада је на помолу стара бугарска тактика. Фердинанд види да му се измиче издајом упљачкани плен, па се труди да то на сваки начин осујети, и налази да му је за то најпозорија увек савитљива опозиција бугарска. Јавно су пале речи у Сабрању, да је Фердинанд дао подстрека опозицији да отвори паљбу на политику Радославову и овај се је с тешком муком и са већином од 4—5 гласова једва извакао. Од куд сада овакви односи између Фердинанда и Радославова, кад су до јуче делали у највећој слози на остварењу «Велике Бугарске»? Каква је потреба нагнала бугарског «цара», да се баш сада отресаатворца уједињења Бугарске? — пита-

ју се бугарске патриоте који су уз Радославова. С друге стране опозиција изјављује: да је крајње време да се отера са власти човек, који је повео Бугарску и њен народ у суноврат; треба спасавати што се спасти може, а спас је у томе, ако се Радославов, гробар Бугарске, свргне са власти. Доста је било! Треба једном на чистину изаћи! — Радославов је, међутим, назвао опозиционаре издајницима Отаџбине, а они су му то равном мером вратили. И сад су ту на прелому.

Збиља, ова изненадна појава, изненадна, велимо, што баш сада долази, ма да нам мало доцније не би тако изгледала — није без значаја. Бугари, који су сматрали, да су своје народне идеале остварили и који су Радославова претпостављали највећим светским политичарима, коме су вође опозиције до јуче аплаудирали и правили најлакшавије комплименте; ти исти Бугари, који држе поседнуто војском толико наше и румунско земљиште и који на сва уста вичу, да је то њихово, који пробише уши целом свету са изјавама, да са својим савезницима живе у највећој љубави и слози и да им је цео тај посед од њих загарантован — на једном се отресају човека који јет о свршио и тра-

же — његову политичку главу. Објашњење о томе само се собом намеће. Имали смо га и у последњим телеграмима, који су донели извештаје о преговорима у Брест-Литовску. Опомена, дата од стране Немачке бугарским делегатима, да умере своје захтеве, прохујала је кроз Софију као муња, и јако је опржила све бугарске друштвене слојеве. Малтретирање бугарских делегата од стране њихових савезника на тим конференцијама дејствовало је силно на упаљене мозгове бугарских политичара. И они су тек сада почели да се освешћују и да назиру какав мизеран положај заузимају код својих ортака. Страх их хвата, да не прођу као исцеђени лимун. Зато се сада и појављује стара пракса Фердинандова. Прво, неуспех треба приписати другоме, што је то увек вешто до сада у Бугарској изводио друго, треба мало уплашити своје савезнике уздрманом положајем Радославова; најпосле, треба, пронаћи давно упокојене «русифиле» и «пријатеље» Споразумних Сила. Ово последње изгледа да му је главно, али и најтеже. У осталом, Фердинанд зна као и Виљем, да, кад би и успео привидно оживети «пријатеље» Споразума, ствар Немачке и њених савезника не би имала шта изгубити док је он владалац Бугарске, који је и сувише очито документовао своје измењарство Централним Силама. Он отпочиње своју омиљену политику седења на две столице. Али, како изгледа, обе су му овом приликом — чурук. Да Бугарима није добро, најбоље доказују овакве појаве, али да ово намигивање неће упалити код његових бивших пријатеља — више је него сигурно. И сувише су се позно сетили! Све је доцкан, јер се њихова дивљачка душа кроз прозрела, а њихова грамљивост за туђим јако испољила. Нема више наивчина, који би им могли и хтели веровати.

верује да су отпочели преговори између енглеске и јапанске владе о активној кооперацији Јапана са Савезницима.

Сантјаго, 7. — Република Чиле није дозволила својим посланицима у Бразилији, Екватору и Боливији, да чувају архиву немачких посланстава у тим земљама.

Амстердам, 7. — Немачки листови пишу да је апсолутно потребно да се донесу важне одлуке што се тиче опште немачке политике и вођења рата. Опозициони листови тврде да се држава налази у очи врло важних догађаја.

Лондон, 7. — Г. Балфур, министар спољних послова, изјавио је у Доњем Дому, да односи између Енглеске и Русије имају полувластичан карактер.

НЕМЦИ И МИР

Држање пангерманистичке штампе

Базел, 7. јануара

Док су немачки листови странака са леве и из центра врло задовољни одговором аустро-немачких делегата на максималистичке предлоге о миру, пангерманистички листови не крију свој гнев.

Теглише Рундшау пише: Остаје нам једна нада на повратак колонија у Африци и једина утеха за нас и за Свету Столицу у француској и енглеској застави које се лепршају у Јерусалиму!

Дојче Цајтунг вели: Први дан Божића у 1917. години био је мрачан дан у историји Немачке. Да ли је он устању да учини, да они који не виде прогледају и да ли је у могућности да обавести немачки народ да представници немачке капитулације у Брест-Литовску морају бити збачени са њиховог положаја? Наду и поверење мора пратити активност. Без тога, ископаће се велики гроб у Брест-Литовску.

Локалнацијер мисли да је програм Калмана и Чернина недостојан огромних жртава које мора да учини немачки народ и додаје: «Нико у Немачкој не мисли до војнички искористи очајну ситуацију у Русији. Руски напор доста је горко испаштао погрешке царизма, а наша је жеља да с њима што пре почнемо живети у миру. Морамо и због тога усвојити услове мира према руским концесијама? Ово не одговара стварности».

ПОЛИТИЧКЕ ВЕСТИ

Париз, 7. — Из Њу-Јорка јављају «Матену»: да се у дипломатским круговима

ВАЖНО ПРИЗНАЊЕ

Лихновски о узроцима рата

Лондон, 7. јануара.

Кнез Лихновски, бивши немачки посланик у Лондону, написао је чланак у »Берлинер Тагблату« у коме је изнео да је немачка политика узрок европског рата. Рђаво схватање нашег уговора са Аустријом дозволило је нашим пријатељима Аустро-Мађарима, да се боре, са нашом помоћи, противу тежњи Срба, које је Русија потпомагала. С друге стране немачке војне комисије у Турској енергично су захтевале да се Турцима помогне при одбрани Босфора. Наша мароканска и поморска политика с једне и политика према Србима и Турцима с друге стране створиле су са свим другим расположење него што смо очекивали. Стварање Албаније на конференцији амбасадора у Лондону наше је дело. Оно нам је помогло да уништимо српске тежње ка Јадранском Мору.

РУСИЈА И ТУРСКА

Турски услови за мир

Петроград, 7. јануара.

Предлози о миру које су турски делегати поднели максималистичкој влади јесу следећи:

1. Успостављање трговачких односа;
2. Одштета грађанима за учињене штете у току рата;
3. Признање независности и слободе Персије. Обе се државе обавезују да не склапају никакав уговор о раду у Персији. Обе владе повући ће трупе из Персије;
4. Слободан пролаз руским лађама кроз Дарданеле и Босфор, док дозвољава потреба војничке одбране морезу. Руси ће дозволити слободан пролаз турским лађама кроз морезу Керц до Азовског мора.
5. Шест недеља после потписа уговора о миру Руси ће повући своје трупе и чиновнике са оне стране старих граница које ће чувати једна дивизија на размаку од 150 километара. Остатак руске армије мора бити демобилисан;
6. Распуштање руских јединица састављених од војника турског и јерменског порекла;
7. До закључења општег мира, Русија неће концентрисати трупе на турским границама. Турска ће држати своје трупе под заставом пошто мора да продужи борбу са осталим државама.
8. Руска и турска флота биће демобилисане и mine покупљене.

Максималисти су од-

били турске услове. При мир је прекинуто. Турци су упутили 20.000 војника према руским положајима између Трапезунда и Ризе.

МАЛИ ЧЕТНИЦИ

Данашња дужност

Као што смо објавили Мали Четници приређују данас по подне интересантан концерт са вежбањима.

Пажњу наше публике ваља да привуче не само леп програм, већ и патриотска и хумана тенденција друштва, које се стара о васпитању Малих Четника.

Треба знати да су то избегличка деца наших грађана из Јужне Србије, а највише из Битоља, коју су добри људи у Водену прикупили да не пропадају физички и морално, те их у прво време прихрањивали из официрске менаже у Рековалесцентном одељењу у Водену и прилозима добрих људи, док се није организовало о њима уредно старање.

Они су сада дошли овде да нам покажу шта се од различне избегличке деце за кратко време постигло учинити.

Обилном посетом укажи мо симпатију према овим будућим ваљаним грађанима нашим и њиховим паћеничким родитељима у колико их имају, а истовремено помогните тиме и друштво које се о њиховом васпитању и добру стара.

ДОГАЂАЈИ У РУСИЈИ

Штокхолм, 7. — Максималисти су разоружали и распустили пољачки корпус у Русији. Командант корпуса, генерал Довбор-Мусники, и многи други официри ухапшени су.

Атина, 7. — Деште из свију савезничких престоница јављају да европска штампа верује у почетак непријатељства између Русије и Немачке.

Лондон, 7. — Из Петрограда јављају *Дејли Њусу*: Троцки је примио, да се место преговора пренесе у Варшаву. Пољска би се сматрала као неутрална територија.

Лондон, 7. — у Штокхолму круже вести, да максималисти припремају оштре мере против савезничких амбасада у Петрограду, нарочито против енглеског и америчког.

Париз, 7. — »Матен« јавља, да су максималистичке власти откриле заверу против Троцкога и Лењина.

Вен, 7. — Вести из Немачке и даље тврде, да ће Лењин дати оставку и уступити своје место Троцкоме.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА**Са солун. фронта Француски коминике**

Солун, 7. јануара

Наши су авијатичари оборили четири немачка аероплана а један су приморали да се спусти. Један наш авијатичар није се вратио.

Палестина. — Наше су трупе напредовале, у близини Дураса, у дубини од једне миље а на фронту од четири миље. Заробљено је неколико војника.

Франц. коминике

Париз, 7. јануара

У току претпрошле ноћи доста јака артиљеријска борба у Шампањи, у области Оберив, и на десној обали Мезе.

Енглески коминике

Лондон, 7. јануара

Непријатељ је узалуд покушавао да врши нападе на наше положаје код Нешатела.

Наши су авијатичари оборили четири немачка аероплана а један су приморали да се спусти. Један наш авијатичар није се вратио.

Палестина. — Наше су трупе напредовале, у близини Дураса, у дубини од једне миље а на фронту од четири миље. Заробљено је неколико војника.

Италиј. коминике

Рим, 7. јануара

Непријатељ је, претпрошле ноћи, напао наше положаје код места Капо Силе али је био одбијен. Узајамна артиљеријска борба на обалама Бренте и на сектору Монтело. Наше су извиднице натерале на бегство непријатељске предстраже и заплениле ратни материјал.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ**НАСЛЕДНИК ПРЕСТОЛА БОЛЕСНИМ ВОЈНИЦИМА**

Њ. В. Наследник Престола откупио је потребан број књижица »Мале Библиотеке«, у којој се прештампавају најбоље ствари наших признатих књижевника, те их је Госпођа Симка Јовановић, супруга Господина Министра Унутрашњих Дела, као болничарка Престола наследникове Болнице, поделила о Новој Години болесницима као Његов поклон.

Сваки војник добио је по једну књижицу и они их по прочитању сада међусобно измењују.

Седница министарског савета

Синоћ је под председништвом Његовог Краљевског Височанства Наследника Престола Александра одржана у Министарству Унутрашњих Дела седница Министарског Савета.

Венизелос код пашиџа

Председник грчке владе г. Венизелос по доласку смоме у Солун посетио је г. Пашиџа.

Ручак код г. Фонтнеја

Француски посланик на српском Двору господин од Фонтнеја привредно је прекинуо ручак у част г. Пашиџа. Сем Господина Председника на ручку су још били Командант Савезничке Источне Војске генерал Гиома са начелником свога штаба, г. Балугџић, наш посланик у Атини, начелник штаба наше Врховне Команде генерал г. Божовић и његов помоћник пуковник г. Пешић и секретар Председника Министарског Савета г. др Драг. Којић.

Вечера код г. Аргиропулоса

Код гувернера грчке Македоније г. Аргиропулоса била је синоћ вечера, на којој су били председници српске и грчке владе, господина Пашић и Венизелос, Командант Савезничке Војске генерал г. Гиома, Командант Енглеске Војске, генерал г. Милн, и друге високе званице.

Конференција народних посланика

Данас у 10 часова пре подне у згради Војно-Привредне Дирекције била је конференција народних посланика који се налазе у Солуну, на којој је Председник Министарског Савета Г. Пашић обавестио господу посланике о ситуацији.

Одликовање битољских чиновника

На предлог Господина Министра Унутрашњих Дела, Њ. В. Наследник Престола благоволео је одликовати о Новој Години: Орденом Св. Саве петог степена.

Милана Глигоријевића, секретара начелства;

Мирослава Жупаневића, члана Управе града Битоља; Ананија Стефановића, Драгомира Јовановића, Стевана Вучковића, Богољуба Марковића, Стевана Николића и Илију Аранђеловића, — начелнике среске.

Златном медаљом за грађанске заслуге:

Љубомира Трандафиловића, Витомира Максимовића, Велимира Младеновића, Доброслава Леовца, Светозара Тасића и Милана Поновића, — полициске писаре.

Сребрном медаљом за грађанске заслуге:

Неида Лазаревића, Душана Филиповића, Богдана Недељковића, Александра Павловића, Косту Алексића, Љубомира Тадића и Војислава Баљозовића, — полициске писаре, — све на служби у округу битољском.

На овај начин са највишег места одато је признање битољском чиновничтву, које на ватреној зони и под гранатама савесно отправља своју дужност.

ПРИЛОГ

Г. С. Ј. Џејкин, командант једне Енглеске чете на солунском фронту, предао је Српском Генералном Консулату 30 франака као свој прилог за Српску Школску Матицу у Солуну. Нека је и овим путем хвала племенитом дародавцу, који врло често даје своје при-

логе у корист српског народа.

Из канцел. Генералног Консулата у Солуну, бр. 7851.

ЗА УЈЕДИЊЕЊЕ

Са Крфа јављају: У Женеви одржан је 4 овог месеца велики митинг југословенских емиграната. Донесена је резолуција, којом се тражи уједињење Срба, Хрвата и Словенаца са Србијом и Црном Гором, који би образовали једну демократску и независну државу на основици права народа да сами собом располажу. Осим тога, у резолуцији се изјављује да од правичног решења југословенског питања зависи трајан мир у Европи.

ИЗВЕШТАЈ СРПСКЕ БОЛНИЦЕ У СОЛУНУ

Од 24. децембра 1917. до 1. јануара 1918. године боловало је у овдашњој Српској Болници 23 лица, од којих су 4 лица отпуштена као здрава, 1 лице умрло, а на лечењу остало 18 лица.

СРПСКО ТРГОВАЧКО ДРУШТВО

Обавља све банкарске послове. Врши размену новца по најповољнијим дневним курсевима.

Прима новац на штедњу и чување.

Канцеларија ес налази у улици Александра Великог бр. 7, у згради хотела »Кавала«, преко пута бив. грчке централне поште.

ВАЖНЕ ВЕСТИ

Цирих. — Сазнаје се, да је бугарска влада тражила од Турака исправку границе у Тракији. Турска је влада енергично одбила бугарски захтев, услед чега је избио крвав сукоб на станици у Једрену између бугарских и турских војника. Било је много мртвих и рањених. Интервенција кајзера умирила је моментално и Бугаре и Турке.

Бордо. — Искрцао се први континент добровољаца Палака из Америке.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Вашингтон, 7. — Трговачке коморе Сједињене Државе поднеле су на референдум својим члановима, којих је преко пола милиона, предлог, да се са Немачком не могу обнови трговачке везе, док у њој влада не постане одговорна пред народом.

Вашингтон, 7. — Комитет америчке трговачке морине одлучио је да пошаље своје представнике у Лондон, Париз и Рим и да отвори филијале у свима важним пристаништима Атланског Океана ради што боље сарадње савезничких морина.

Париз, 7. — Јапански амбасадор изјавио је, да је један јапански детроајер послат у Владивосток ради заштите интереса Јапана.

Лондон, 7. — У току дискусије законског пројекта о купљењу нове војске од пола милиона људи без разлике старости, посланик Холд је тражио тајну седницу. После говора г. Лојда Џорџа усвојен је одмах законски предлог.

Лондон, 7. — Представници трговачких и индустријских удружења Србије на челу са председником Српске Трговачке Коморе и директором Српске Народне Банке приспели су овде где ће остати месец дана. Они ће посетити трговачке и индустријске центре у Енглеској.

СРПСКА ДЕЦА

Извештај г-ђе Горице Милосевић о српској деци у Швајцарској у Лозани од 1. јула до 1. новембра 1917. г.

Христо Шпадијер, здравља доброг, владање и рад у школи врло добро, неколико недеља био на селу.

Загорка Арсенијевић, здравље, владање и рад у школи врло добро; послала у школу за домаћице.

Надежда Тирић, здравља доброг, владање и рад у школи врло добро, послала је у школу домаћице.

Драгиња Пирић, здравље, владање и рад у школи врло добро. Посла у школу за домаћице.

Радомир Хорватовић, здравље, владање и рад у школи врло добро.

Будимир Димитријевић, здравље, владање и рад у школи врло добро.

Панта Петровић, здравље, владање и рад у школи врло добро, послао у зајавиште, лето провео на селу.

Арсеније Арсенијевић, здравље, владање и рад у школи добро.

Боривоје Бурашковић, отишао свом оцу у Француску.

Боривоје Дамјановић, здравља доста доброг, владање и рад у школи врло добро; провео месец дана у брдима.

Радиоје Дамјановић, здравља доста доброг, владање и рад у школи врло добро, као и брат му провео месец дана у брдима.

Милан Мирчевић, здравља доброг, владање врло добро, са успехом продужи браварско-мех. занат, посећује стручну школу.

Риста Ристић, здравље, владање и рад у школи врло добро.

Милан Шпирта, здравље, владање и рад у школи врло добро; распустио провео у Алпима.

Никола Коларевић, здравља доброг, владање врло добро, показао успеха у школи; провео лето у селу.

Бранисав Мијушковић, здравља доброг, владање повољно; продужио свој занат.

Мила Владић, здравља доброг, владања врло добро, узима приватне часове.

Ђура Владић, здравља и владања доброг; послао у школу.

Даница Коларевић, здравља доброг, владања врло доброг.

П. бр. 1947. Из канцеларије Генер. Консулата Србије у Солуну, 28. дец. 1917.

Одговорни уредник
Бошко Богдановић

Штамп. »Велика Србија«